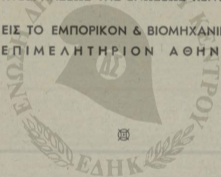

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
κ. Ι. ΖΙΓΔΗ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ
ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΕΙΣ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΝ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

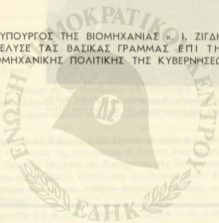
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1963

ΕΙΣ ΕΙΛΙΚΗΝ ΣΥΣΚΕΨΙΝ ΕΙΣ ΤΟ Ε.Β.Ε.Α.

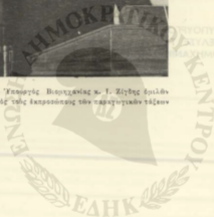
Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ κ. Ι. ΖΙΓΔΗΣ
ΑΝΕΛΥΣΕ ΤΑΣ ΒΑΣΙΚΑΣ ΓΡΑΜΜΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Το θέμα της βιομηχανίας είναι από τα πιο σημαντικά της ζωής της Πολιτείας και της κοινωνίας. Η βιομηχανία είναι η βάση της οικονομίας και της ανεξαρτησίας. Η βιομηχανία είναι η δύναμη που κινεί την ανάπτυξη και την πρόοδο. Η βιομηχανία είναι η βάση της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης. Η βιομηχανία είναι η δύναμη που κινεί την ανάπτυξη και την πρόοδο. Η βιομηχανία είναι η βάση της κοινωνικής δικαιοσύνης και της αλληλεγγύης.

Ο Υπουργός Βιομηχανίας κ. Ι. Ζίφος έμιλεν
πρός τους εκπροσώπους των παραγωγικών τάξεων

Προτοβουλία του Έμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου 'Αθηνών, έπραγματευσθή την 12ην Δεκεμβρίου 1963 ήμερον Πέμπτην και ώρον 8 μ.μ. συγκέντρωσις εκπροσώπων των έμπορευομενητικών 'Επιμελητηρίων και 'Οργανισμών της Χώρας, εις την όποιαν ό 'Υπουργός της Βιομηχανίας κ. 'Ι. Ζήγης ανέλασε τας βασικάς γραμμάς επί της βιομηχανικής πολιτικής της Κυβερνήσεως.

Η όμιλία του κ. 'Υπουργού έχει ως ακολούθως:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρία και Κύριοι,

Είμαι εὐχρόνιστον εις τό Πρεσβείριον του Έμπορικού και Βιομηχανικού 'Επιμελητηρίου 'Αθηνών, διότι μου έδωσε την εύκαιρίαν αύτης της συγκεντρώσεως, ή όποία μέ φέρει ενώπιον των αντιπροσώπων των παραγωγικών τάσεων της Χώρας.

Μία δημοκράτικη Κυβέρνησις δέν δύναται νά κυβερνή άν άπομονώσει. Είναι άρνησις της έννοιαις της δημοκρατίας τό διοικείν άνευ άπαφής και συνεργασίας. Ο 'Υπουργός έπομένως της Βιομηχανίας της Κυβερνήσεως της Ένώσεως Κέντρου, προερχόμενος ενώπιόν σας δέν έπιτελεί πράξιν άδροφοσύνης, έπιτελεί καθήκον έπιστακτικόν, καθήκον συναπειράς πολιτικής, καθήκον συναπειράς συνειδήσεως.

Έρχομαι εδώ διά νά έπικοινωνήσω μαζί σας, διά νά σας εκθέσω τας άπόψεις της Κυβερνήσεως επί όρισμένων βασικών θεμάτων της Χώρας, ή μάλλον επί του βασικωτέρου θέματος, επί του θέματος — δικαί νά μή εΐπωμεν την μεγάλην λέξιν : — ζωής ή θανάτου του Έθνους. Ημείς θα σας εκθέσωμεν τας άπόψεις μας, θα άκούσωμεν τας άπόψεις σας και κατόπιν συζητήσεως, συσκέψεως και όλων των άλλων μεθόδων της συνεργασίας, θα χαράξωμεν όριστικούς τό τακτικόν μας σχέδιον, διά νά μπορέση ή σκέψις νά γίνη πράξις και οί πόθοι νά γίνουσι πραγματικότης, νά υπερβληθοῦσι αι δυσκολίαι και νά δυναθῇ ό τόπος νά εισέλθῃ εις μίαν όδόν πραγματικής αναδιομορφίας.

Κύριοι,

Τò είπα και άλλοτε, θά τò επαναλάβω και σήμερα, και παρακαλώ νά μή παραξηγηθώ ως επαναλαμβάνων έκυτόν, διότι είναι ανάγκη : Τόφερε ή μοίρα νά άνήκωμεν εις μίαν γενεάν, τής οποίας τò πέρασμα θά επηρεάση άμειλίκτως τήν εξέλιξιν των Έλλήνων, ως Έθνος. Μέσα εις αυτά τά κοσμογονικά φαινόμενα τής Ένώσεως των λαών και ίδιως εις αυτήν τήν προσπάθειαν τής δημιουργίας τής νέας Εύρώπης, ή Έλλάς άποτελεί από άπόφωσας έθνικής μίαν άσήμαντον μειοψηφίαν. Έάν εγκρίρωσ δέν λάβη τά μέτρα της διά νά διασφαλίση τήν προσωπικότητά της, πρόκειται νά εξαφανισθ ή νά μεταβληθ ή εϊτε εις κράτος λεβαντίνιον ή εις εξαγωγικά βούλων ή εις κάποιον άσήμαντον παράγοντα, εισπράττοντα τόν οίκτον ή τήν ελευθεσίαν.

Έάν δέν άποκτήσωμεν οικονομικήν αυτοδυναμίαν έντός ολίγων σχετικών έτών, θά είναι τόση ή εξέλιξις των άλλων έθνών τής Εύρώπης, ώστε ίσως νά μείνωμεν άνάμνησις και άνάμνησις πολύ θλιβερά. Και θά θεωρηθ ή γενεά μας ότι ήτο έντελώς άναξία έλευσ αυτών πού προηγήθησαν, κι όποια συνδέονται μέ αελίδας μεγαλειών και θαυμαστών πραγματοποιήσεων διά τās όποίας σσμνύεται ολόκληρος ή άνθρωπότης. Η Έλλάς πρέπει νά άποκτήση μέσα εις τήν Εύρώπην αυτοδυναμίαν οικονομικήν. Αυτό είναι τò πρόβλημά μας.

Αυτήν τήν στιγμήν ή Έλλάς αντιμετώπιζει ένα τρομακτικόν πρόβλημα: τήν έλλειψιν δυνατοτήτων άπασχολήσεως του πληθους της. Και τούτο έκδηλοΰται πρòς δύο κατευθύνσεις : άφ' ενός μίν εις μίαν αίμορραγίαν πληθυσμιακήν διά τής μαζικαντασεύσεως, άφ' άλλου δέ εις τήν δημιουργίαν μαζών δυσσραστημένων ανθρώπων, οι όποιοι έν τη άπελπισία των μεταβάλλονται εις εχθρούς του καθεστώτος.

Έάν αυτήν τήν κατάστασιν τήν άνεχθώμεν άκόμη δύο - τρία χρόνια, δέδαικα πρέπει νά είναι πολύ φιλέλλην ο Θεός, διά νά σώση τήν Έλλάδα από δοκιμασίας φοδεράς. Άλλ' αν άνεχθώμεν τήν κατάστασιν αυτήν επί μερικά άκόμη χρόνια, οι άλλοι συνεταίροι μας έν τη Κοινή Άγορά θά έχουν προχωρήσει τόσον πολύ, ώστε θά πρέπει ήμείς νά ανακαλύψωμεν όχι άεριωθώμενα, άλλ' ίσως πυραύλους, διά νά μπορούσωμεν νά τούς φθάσωμεν.

Κύριοι,

4-5 χρόνια έχομεν. Η θά τò άντιληφθώμεν ή θά κλάψωμεν πικρά. Έχάσαμεν ήδη δύο χρόνια, άφ' ότου συνεδέθημεν επισήμως μέ τήν Κοινήν Άγοράν. Άλλ' ήγώ λέγω ότι έχάσαμεν 8 χρόνια, διότι από τò 1954 ήτο σαφές ότι ή Εύρώπη θά έδωκε πρòς μίαν οικονομικήν έσκαλήρωσιν. Άλλ' όσοι από τότε έκρούσαμεν τόν κώδωνα του κινδύνου, έθεωρούμεθα άνειροπόλοι, ως έκτός πραγματικότητος. Διότι άρξαι εις ήμείς τούς Έλληνας ν' άφήνωμεν νά περσ

ὁ χρόνος μὲ τὰ πείσματά μας, μὲ τὰς ἀξιώτητάς τὰς πολιτικάς, μὲ τὰ μικροσυμφερόντά μας, διὰ νὰ ἐρχῶνται τὰ μεγάλα γεγονότα νὰ μᾶς κατακλύζουν. Ἄλλ' εὐτυχῶς ἔχομεν, ὡς Λαός, τὸ θάρρος, ὅταν τὰ γεγονότα πραγματικῶς εἶναι κοσμοϊστορικά, νὰ ὑφαινοῦμεν τὸ ἀνάστημά μας καὶ νὰ ἐπιβαλλόμεθα, ὄχι μόνον εἰς περιπτώσεις κινδύνων ἐξωτερικῶν, ἀλλὰ καὶ εἰς περιπτώσεις ἄλλης φύσεως μεγάλων ἐθνικῶν δοκιμασιῶν. Διότι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἐμεγαλοῦργησε μόνον εἰς τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους, δὲν ἐμεγαλοῦργησε εἰς τὴν Μ. Ἀσίαν, δὲν ἐμεγαλοῦργησε εἰς τὴν Ἀλβανίαν, ἐμεγαλοῦργησε ἐπίσης ὅταν εὐρέθη ἀντιμέτωπος τοῦ προβλήματος τῆς ἀποκαταστάσεως 1,5 ἑκατομ. προσφύγων, ὡς καὶ ὅταν ἔρχιζε τὴν προσπάθειαν τῶν μεγάλων παραγωγικῶν ἔργων εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ ἐδημιουργήθη ἡ σύγχρονος Ἑλλὰς.

Εἶναι ἀνάγκη νὰ κάνωμεν τὸ μεγάλο πῆδημα. Εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ τὸ θαῦμα, τὸ θαῦμα τῶν Ἑλληνικῶν. Ἄλλωστε ζῆλευσε, ὡς Ἑλλήν. Μετὰ τὸν πόλεμον ἤκούσαμεν διὰ τὸ Γερμανικὸν θαῦμα, ἤκούσαμεν κατόπιν διὰ τὸ Γαλλικὸν θαῦμα, ἤκούσαμεν διὰ τὸ Αὐστριακὸν θαῦμα, διὰ τὸ Ἰταλικὸν θαῦμα.

Καιρὸς εἶναι γ' ἀκούσιμεν καὶ ἡμεῖς καὶ οἱ συνευρωπαῖοι μας διὰ τὸ Ἑλληνικὸν θαῦμα. Διότι ἴαν δὲν συντελεσθῇ τὸ Ἑλληνικὸν θαῦμα, ἡμεῖς μὲν θὰ ἐξαφανισθῶμεν, ἡ Εὐρώπη δὲ — καὶ πρέπει νὰ τὸ ἀντιληφθῶσιν οἱ συνεταιροί μας — θὰ ἔχῃ τραυματισθῇ ἐπικινδύνως.

Τὸ θέλομεν ἢ δὲν τὸ θέλομεν, ἔχομεν μίαν στρατηγικὴν θέσιν εἰς τὴν Εὐρώπῃν, τὴν ὁποίαν ἔαν δὲν κρατήσωμεν ὡς πρέπει καὶ ἡμεῖς θὰ ζημιωθῶμεν, ἀλλὰ καὶ εἴ ἂν τῇ ἠνωμένῃ Εὐρώπῃ συνεταιροί μας δὲν θὰ προχωρήσουν ὅπως θὰ ἠθέλων. Θὰ εἶναι πλῆγῃ ἡ Ἑλλὰς διὰ τὴν Εὐρώπῃν.

Κύριοι,

Τὸ πρόβλημα τῆς ἀπασχολήσεως δὲν λύεται μὲ κανένα ἄλλον τρόπον. Μία λέξις ὑπάρχει ὡς ἀπάντησις: Ἡ ἐκδομηχανισις.

Ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι δευτερεύοντα, ἐπιδογηθητικά, δὲν εἶναι ἐπαρκῆ. Καὶ ὁ τουρισμὸς ἀκόμη καὶ ἡ ἐφοπλιστικὴ ἐπιβουλή ἀπὸ ἀπόψεως ἀπασχολήσεως εἶναι δευτερεύοντα. Ἡ λύσις εἶναι ἡ ἐκδομηχανισις. Καὶ προκαλῶ τὸν οἰονδήποτε, ὁ ὁποῖος θὰ εὗρεσκε μίαν ἄλλην λύσιν νὰ μᾶς τὴν ὑποδείξῃ. Θὰ εἶναι ἄξιος τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης. Δὲν ὑπάρχει ἄλλη λύσις ἀπὸ τὴν ἐκδομηχανισιάν εἰς τὴν ἐποχὴν μας διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Διὰ νὰ συντελεσθῇ ὁμοῦ τὸ θαῦμα, αὐτὸ τὸ θαῦμα ποὺ εἶναι ἀναγκαῖον, χρειάζεται οἱ Ἑλλῆνες ν' ἀπαλλαγῶμεν ἀπὸ ἓνα αἰσθημα κατωτερότητος, ἀπὸ τὸ ὅποιον ὑποφέρομεν. Ἡ διομηχανία μᾶς ζαλίζει, μᾶς τρομάζει. Νομίζομεν ὅτι εἶναι κάτι πέραν ἀπὸ τὰς ἱκανότητάς μας. Ἡμεῖς οἱ ὅποιοι ἐκυριαρχήσαμεν εἰς τὸν ἐφοπλιστικὸν κόσμον, ἐκυριαρχήσαμεν δηλαδὴ εἰς τοὺς οἰκονο-

μικούς όρίζοντας, όπου πνέουν κί μεγαλύτεραι θύελλαι, φοδοίμεθα τούς δοριάδες τής βιομηχανικής ζωής, τής ζωής δηλαδή ή όποία πρέπει νά είναι διεθνής, δεόντι δέν ήμπορει νά υπάρξη βιομηχανία ή όποία θά περιορισθί εις εθνικά πλαίσια. Βιομηχανία σημαίνει διεθνής οικονομία.

Πιστεύω ότι γρήγορα ως έθνος, ως λαός θά υπερνικήσωμεν και αυτό τό εκ του κακού παραβήντος δημιουργηθέν αίσθημα κατωτερότητος. Θά μεγαλουργήσωμεν και εις τήν βιομηχανίαν, όπως ήμεγαλουργήσαμεν εις όλους τούς τομείς, εις τούς όποιους οι Έλληνες ήπεδόθησαν μέ πίστιν.

Έφ' όσων όμιλούμεν, Κύριοι, περί βιομηχανίας, νομίζω ότι χωρίς πολλήσ θεωρίας μπορεί νά συνεννοηθώμεν. Βιομηχανία είναι κόστος. Ούδεμία ήλλη δικαιολογία υπάρχει διά τήν βιομηχανίαν ως επιχείρησιν, εκτός από τό κόστος. Ή θά παράγης φθηνά ή είσαι άγχος, είσαι θάρος του κοινωνικού συνόλου. Τό κόστος είναι τό κριτήριον, τό κέρδος είναι ή επερόδευσις, ή ζημία, ή κώρωσις.

Και άν συμφωνήσωμεν εις αυτό, τότε θανάμεθα νά συμφωνήσωμεν άμέσως εις τούς ρόλους ήμών και ήμών, ήμών δηλαδή των παραγωγών και ήμών του Κράτους, διότι είναι φανερό οι ρόλοι εις αυτήν τήν μεγάλην υπόθεσιν του κόστους, τι θά κάνει τό Κράτος και τί ό επιχειρηματίας.

Τό κόστος, όπως γνωρίζετε, μπορεί νά τό διακρίνωμεν εις δύο κατηγορίας : Εις τά στοιχεία έκείνα που δέν εξαρτώνται από τόν επιχειρηματίαν. Είναι τό κοινωνικόν κόστος, όπως λέγεται άλλως. Έγώ τό λέγω ήξοπιχειρημασιακόν. Και υπάρχουν και στοιχεία κόστους που εξαρτώνται άπαικλαιστικώς από τόν επιχειρηματίαν, τό ήξοπιχειρημασιακόν κόστος.

Άς έκκαθαρίσωμεν τούς ρόλους μας : Δι' ήμέ τό Κράτος, δουλειά μου είναι νά ρίξω τό ήξοπιχειρημασιακόν κόστος. Δι' ήμάς ήπομάνως τούς βιομηχάνους, δουλειά σας είναι νά ρίψετε τό ήξοπιχειρημασιακόν κόστος. Έάν ζητήτε άπλώς μείωσιν του ήξοπιχειρημασιακού κόστους και εις τās επιχείρησεις σας δέν φρονιζετε νά ρίψετε τό κόστος που εξαρτάται από σας, δέν είσθε βιομήχανοι, δέν είσθε παραγωγικαί τάξεις, είσθε μεταφορείς εισοδήματος, θάρος τής εθνικής οικονομίας.

Επομένως, επειδή συνεννοήθημεν, είμαι δέδικτος ότι ό επιχειρηματικός κόσμος δέν θά διατυπώνη αιτήματα προς τήν Κυβέρνησιν, ένν ό ίδιος δέν καταβάλλη τήν προσπάθειαν, ή όποία χρειάζεται, διά νά κάνει τήν επιχείρησιν του άξίαν νά λέγεται επιχείρησις. Όργανωσις, παραγωγικότης, μαρκετινγκ, είναι μερικά στοιχεία, τά όποια χρειάζονται εις μίαν σύγχρονον βιομηχανίαν, διά νά είναι άξία του όνόματός της.

Άλλά δέν θά ήπεκταθώ εις τόν ρόλον σας. Τόν γνωρίζετε. Και είμαι δέ-

δατος ότι, όταν πάτε να κάνετε την προσουχὴν σας θὰ ἐξετάσετε τὴν συνειδήσιν σας, τὸν ἑαυτὸν σας καὶ θὰ ἀποκομίσγητε θάρρος ὡστε καὶ κριτικὴν νὰ κάνετε, ἀλλὰ καὶ ἀποφάσεις δημιουργικὰς θὰ λάβετε.

Πρέπει, ἀντιθέτως, αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ σας ἐμιλήσω διὰ τὸν ρόλον τοῦ Κράτους, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐξοικειωρητικὸν κόστος, ἔκαστὸν ποῦ ὅσο καλοὶ ἐπιχειρηματίαι καὶ ἂν εἴσθε, δὲν μπορείτε νὰ ἐπιπράξετε τὰ πράγματα. Ἐκεῖ ἀκριβῶς χρειάζεται ἡ παρέμβασις τοῦ Κράτους.

Ἄλλὰ πρέπει νὰ προσθέσω καὶ τοῦτο : ὅτι καὶ εἰς τὸν ρόλον σας, τὴν σήμεριον τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κόστους, δεδαιώς πρέπει νὰ ἔχετε τὴν συμπάστασιν καὶ τὴν καθοδήγησιν τοῦ Κράτους. Εἶναι πρωταίῳν ὁ ρόλος σας ἔκαστ, ἀλλὰ καὶ τὸ Κράτος δὲν πρέπει νὰ ἀπουσιάσῃ.

Ποῖα εἶναι αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ Κράτους, ποῦ θέλει νὰ κάνει ἐκδομηχάνισον, ποῦ ξέρει τί θέλει, ποῦ δὲν κάνει συζαντιολογίαν, ποῦ δὲν κάνει δημοσκοπίαν, ποῦ δὲν ἐξαπατᾷ καὶ τὸν ἑαυτὸν του καὶ τὸν λαόν, θὰ τὸ ἐκθέσω εἰς μερικὰς ἀδράς γραμμὰς.

Ἐν πρώτοις, ἀφοῦ ἐπιρρίσθησαν οἱ ρόλοι καὶ ἀφοῦ εἶπομεν ὅτι τὸ ἔργον τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἀνήκει κυρίως εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, τὰ πράγματα ἀποδεικνύουν καθαρά. Τὸ Κράτος ὀφείλει νὰ καταργήσῃ πᾶσαν ἐκδηλωσὴν γραφειοκρατίας καὶ παρεμβατισμοῦ, ἡ ὁποία ἐμποδίζει τὴν δημιουργικὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Ἐάν δὲν τὸ κατορθώσῃ αὐτό, ἂς μὴ ἐμιλῇ διὰ βιομηχανικὴν πολιτικὴν.

Ἄλλὰ προσέξτε, εἶναι μεγάλος λόγος νὰ καταργήσωμεν τὴν γραφειοκρατίαν καὶ τὸν παρεμβατισμὸν. Ξέρετε τί λέμε : Θὰ πάμε εἰς συνθήκας ἐλευθέρου ἀνταγωνισμοῦ, ἔκαστὸν ποῦ ὁ καθένας μας θὰ ἐπιδιώσῃ, διότι εἶναι ὁ ἰκανώτερος. Καὶ ἐπειδὴ ἐμιλοῦμεν περὶ γραφειοκρατίας καὶ παρεμβατισμοῦ καὶ μοῦ ἀρέσει νὰ εἶμαι εἰλικρινὴς πρὸς πάντας, διότι ἔτσι πρέπει νὰ εἰμῆθα εἶλοι, ποῖος εἶναι ὁ δημιουργὸς τοῦ παρεμβατισμοῦ καὶ τῆς γραφειοκρατίας : Ποῖος : Κύριοι, λυποῦμαι νὰ τὸ εἶπω, εἴσθε σεῖς, αἱ παραγωγικαὶ τάξεις, ὅχι τόσον ὡς τάξεις ὅσον ὡς ἄτομα. Διότι ὁ κύριος τὰδε εἶχε τὸν τάδε Ὑπουργὸν φίλον καὶ τὴν τάδε πλειοψηφίαν φιλικήν, κατόρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ μίαν διαταξοῦσαν, εἰς κάποιον νόμον, ἡ ὁποία διαταξοῦσα ἐν τούτοις ἀποτελεῖ ὀρόγγχον εἰς τὸν λαὸν ἕλων τῶν ἄλλων.

Ἐπάρχει ἄλλη ἐξήγησις τοῦ παρεμβατισμοῦ, ὑπάρχει ἄλλη ἐξήγησις τῆς γραφειοκρατίας : Μὴ ἀναθεματίζετε τὸ Κράτος. Σεῖς δημιουργεῖτε τὸ Κράτος. Σεῖς, ὁ ἑλληνικὸς λαός.

Ἐάν λοιπὸν συμφωνήσωμεν νὰ ἀφήσωμεν τὴν γραφειοκρατίαν καὶ τὸν παρεμβατισμὸν, τότε τὰ μισὰ αἰτήματα, ποῦ ἀκούει ὁ Ὑπουργὸς τῆς Βιομηχα-

νίας, φεύγουν από την μέση και αφήνεται ελεύθερος να αντιμετωπίση τα πράγματα καθαρά, εν τη ούσῃ των.

Τί πρέπει να κάνη ἡ Κυβέρνησις ὕστερα ἀπ' αὐτό; Πρέπει νὰ δημιουργήσῃ τὴν βιομηχανικὴν ὑποδομὴν. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτιστον καθήκον τῆς. Νὰ δημιουργήσῃ τὴν ὑποδομὴν διὰ τὸ ξεκίνημα. Καὶ δευτὰ λέγουμεν «ὑποδομὴ» τί ἐννοοῦμεν;

Πρῶτον: Νὰ μάθωμεν τὴν φυσικὴν προίκισιν τῆς χώρας. Σήμερον οἱ Ἕλληνες δὲν γνωρίζουν τὸν ὀρυκτὸν πλοῦτον τῆς χώρας, δὲν γνωρίζουσι τὸν ἐνάλειον πλοῦτον, τὴν θάλασσαν, δὲν γνωρίζουσι, κύριοι, τὸ ἔδαφός μας. Εἴμεθα ἢ μόνη χώρα εἰς τὴν Εὐρώπῃν ποῦ δὲν ἔχει οὔτε ἑδαφολογικὸν χάρτην. Καὶ ἐν τούτοις προγραμματίζομεν τὴν ἴδρυσιν βιομηχανικῶν λιπασιμάτων, τὰ ὁποῖα πιθανῶς καὶ εἰς ποσότητα καὶ σύνθεσιν νὰ μὴ εἶναι τὰ ἐνδοεργαζόμενα.

Ὅφειλε ἐπομένως τὸ Κράτος διὰ τῆς ὀργανώσεως τῆς ἐρεῦνης εἰς ἄλλας τῆς τὰς μορφάς, νὰ συντάξῃ ὥστε ἐντός ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος νὰ μάθωμεν τί εἶναι ἡ Ἑλλάς ἀπὸ ἀπόψεως φυσικῆς προικίσεως, διότι ἐπὶ τῇ βάσει τῆς φυσικῆς προικίσεως καὶ τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος θὰ θεμελιωθῇ ἡ μορφή τῆς βιομηχανικῆς τὴν ὁποῖαν θέλομεν νὰ δημιουργήσωμεν. Πρέπει ἐπίσης νὰ μάθωμεν ποῖας βιομηχανικῆς ἀξιοποιήσεως εἶναι ἐπιδεκτικὰ τὰ προϊόντα τῆς, διότι καὶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν ποῦ ὀμιλοῦμεν διὰ τὰ περισσότερα προϊόντα τοῦ ὀρυκτοῦ πλοῦτου, διὰ τὰ περισσότερα προϊόντα τῆς γεωργίας μας, δὲν γνωρίζομεν ἐὰν εἶναι ἐπιδεκτικὰ βιομηχανικῆς ἐπεξεργασίας. Γνωρίζετε, ὅσοι ἀσχολεῖσθε μὲ τὸν σίδηρον, πόσον διαφορετικὴ θὰ ἦτο ἡ κατάστασις, ἐὰν ἐγνωρίζαμεν διὰ τὰ χρομιοῦχα σιδηρομεταλλεύματα, πῶς θὰ μπορούσαμε νὰ τὰ ἀξιοποιήσωμεν. Ἀκόμη τώρα μὲ τὰ νικελιοῦχα σιδηρομεταλλεύματα παιδεύομεθα. Ἀλλὰ μήπως μπορούμε νὰ χρησιμοποιήσωμεν βιομηχανικῶς τὴν μαστίχην μας; Ἀφ' οὗτου κατηργήθησαν τὰ χαρῆμα εἰς τὴν Τσερκίαν, θρήνος καὶ ὄδυρος ὑπάρχει εἰς τὰ μαστιχοχώρια τῆς Χίου. Καὶ δὲν ἐρέθηγε κανεὶς, οὔτε τὸ Κράτος, οὔτε ἡμικρατικὴ ὀργάνωσις, οὔτε ἰδιώτης νὰ σκανδαλισθῇ ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀπαράδεκτον κατάστασιν, ἕταν ἄλλο ὁ κόσμος καταναίσκει τὴν ἀμερικανικὴν τοίτσιν. Ἀισπὸν, τὸ πρῶτον καθήκον εἶναι νὰ μάθωμεν αὐτὴν τὴν μεγάλην ἀγνωστον, τὴν Ἑλλάδα, ὅπως θὰ εἶπεν ὁ Ἀλέξης Καρῆ.

Τὸ δεῦτερον κεφάλαιον τῆς ὑποδομῆς εἶναι ἡ μόρφωσις στελεχῶν διὰ τὴν βιομηχανίαν. Δὲν πιστεύω νὰ νομίση κανεὶς ὅτι ὑπερβάλλω, δευτὰ λέγοντες ὅτι ἐμπαιζοῦμεν ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους, δευτὰ λέγοντες ὅτι ἔχομεν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν. Ὑπάρχουν δέκατα λαμπραὶ ἐξαιρέσεις, ἀλλὰ αὐτὰ τὰ παιδιὰ, τὰ δυστυχημένα ποῦ τελειοῦσι τὰς Τεχνικὰς Σχολὰς εἶναι νὰ τὰ κλαίς. Νὰ ὀργανώσωμεν ἐπαγγελματικὴν καὶ τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν ἐπομένως. Ἀλλὰ πολὺ περισ-

ότερον πρέπει να δημιουργήσωμεν στελέχη εις την βιομηχανίαν, τους ύπαξιωματικούς της βιομηχανίας, και αυτό είναι ένα μεγάλο καθήκον του Κράτους εις το κεφάλαιον της ύποδομης.

Τò τρίτον μεγάλο κεφάλαιον εις την ύποδομήν είναι ή τυποποίησις. Είμεθα τò μόνον Εύρωπαϊκόν Κράτος, όπου ή έννοια της τυποποίησης είναι άγνωστη και έν τούτοις ίσχυρίζομεθα ότι προσπαθούμεν να εκβιομηχανισθώμεν. Η ίδρυσις, έπομένως, ενός Ίνστιτούτου, του «Ελληνικού Ίνστιτούτου Τυποποίησης», άποτελεί ένα από τὰ ούσιαστικά στοιχεία του έργου της ύποδομης.

Κεφάλαιον της ύποδομης είναι επίσης ή σταθερότης της νομοθεσίας. Δέν μπορεί να περιμένωμεν να γίνη επένδυσις εις την βιομηχανίαν, όταν αλλάζουν οι νόμοι κάθε τρεις μήνας και όταν έχωμεν και αναδρομικούς νόμους.

Κεφάλαιον της ύποδομης είναι ή περιφερειακή ανάπτυξις της βιομηχανίας. Υποχρέωσις του Κράτους είναι να λάβη τὰ μέτρα, τὰ όποια χρειάζονται δια τήν πραγματοποίησιν της.

Τμήμα της ύποδομης είναι επίσης ή δημιουργία των καταλλήλων θεσμών, οι όποιοι θα βοηθήσουν την βιομηχανικήν δραστηριότητα και μεταξύ τούτων προέχουσαν θέσιν έχουν οι φορείς της βιομηχανικής πίστεως.

Τò σημερινόν καθεστώς βιομηχανικής πίστεως είναι καθεστώς που και με την μεγαλύτεραν έπιείκειαν δέν μπορεί να θεωρηθή ότι εξυπηρετεί έπαρκώς την ανάπτυξιν της βιομηχανίας. Πρέπει δεδαιώς να γίνουσι οι όργανισμοί που χρειάζονται δια τήν προώθησιν των έξαγωγών και πρέπει να υπάρξη ή ασφάλισις των έξαγωγών, άνευ της όποίας δέν μπορεί κανείς να προχωρήσῃ εις αυτήν την μεγάλην περιπέτειαν των διεθνών αγορών.

Η ύποδομή, τὰ μέσα, ή πραγμάτωσις της εκβιομηχανίσεως θα στηρηχθούν δεδαιώς πρωτίτως εις την άποταμίευσιν την έλληνικήν. Και πρέπει να ληφθούν δια τὰ μέτρα, ούτως ώστε ο άποταμιευτής να συνήθισῃ να αγοράζῃ ένα βιομηχανικόν τίτλον και όχι να πηγαίνῃ να φτιάχνῃ αὐτὰ τὰ σπίατα τὰ πολυτελή, ή να πηγαίνῃ να μολάγῃ τήν κατάθεσιν δέμας εις την Τράπεζαν.

Άλλά, κύριοι, δέν είναι δυνατόν να περιμένωμεν από την Έλληνικήν άποταμίευσιν να προσφέρῃ δια τὰ κεφάλαια, τὰ όποια χρειάζονται δια μίαν τόσον μεγάλην προσπάθειαν. Πρέπει να έπιζητήσωμεν και τήν συνεργασίαν των ξένων. Δέν είναι ντροπή να στραφώμεν πρὸς τὸ ξένον κεφάλαιον. Όλοι αἱ Χῶραι άλληλοδοιοῦνται. Άλλά να γνωρίζωμεν, διατί ζητοῦμεν τὸ ξένον κεφάλαιον να έλθῃ εἰς; Τὸ θέλωμεν ὡς συνταίρον, τὸ θέλωμεν δια να μᾶς βοηθήσῃ. Άλλά και να ὠφελήσῃ και αὐτό. Όπως εἶπα και άλλοτε, δέν ζητοῦμεν ελεημοσύνην. Άλλά δέν τὸ θέλωμεν τὸ ξένον κεφάλαιον ὡς κατακτητήν. Θα έλθῃ εἰς ὅπου εἶναι οἱ βίοντες δροιοι, που πηγαίνει εις δια τὰ πολιτισμένα κράτη

της Εύρώπης. Υπό αὐτὰς τὰς συνθήκας εἶναι εὐπρόσδεκτον. Θὰ ἐπιζητήσομεν μὲ κάθε τρόπον νὰ τὸ προσελκύσομεν. Ὡς κατακτητὴν ἄρα εἶναι ἀδύνατον καὶ νὰ τὸ συζητήσομεν.

Ἄλλὰ τὸ ξένον κεφάλαιον θὰ τὸ ζητήσομεν καὶ ὡς ἀνάγκη τῆς νέας Εὐρώπης, ποὺ δημιουργεῖται. Δὲν μπορεῖ μία Εὐρώπη, κύριοι, νὰ ἔχῃ τὸ θάρος τῆς εἰς τὸν Ρήνον. Αὐτὴ ἡ Εὐρώπη εἶναι ἕνα προῖον ἱστορικῶν γεγονότων, τὰ ὅποια δὲν δικαιολογοῦνται σήμερον. Εἶναι ἀνάγκη διὰ τὴν Εὐρώπην νὰ ἐνισχυθῆ περιφερειακῶς. Δὲν εἶναι ἰδική μας ἀνάγκη μόνον, ὅταν ὑποστηρίζομεν τὴν περιφερειακὴν ἀνάπτυξιν. Δὲν εἶναι ζήτησὶς ὁμοῦ διὰ τὴν Ἑλλάδα, εἰς ζήτησὶς νὰ κάρηται οἰκονομικὴν πολιτικὴν διὰ τὴν Εὐρώπην. Τὰ αἰτήματα τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι αἰτήματα ἑλαφροσύνης καὶ φιλανθρωπίας. Ἡ Ἑλλὰς εἶναι μία πραγματικότητα. Ὑπάρχουν οἰκονομικαὶ ἀναγκαιότητες διὰ τὴν ἐδραίωσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Εὐρώπης. Καθῆκον μας εἶναι, τὰς ἀναγκαιότητας τῆς Εὐρώπης νὰ τὰς συνδέσομεν μὲ τὰς ἰδικὰς μας ἀναγκαιότητας : διὰ νὰ ἐπιτύχομεν εἰς τὴν προσπάθειάν μας, εἰς τὴν προσπάθειαν τοῦ ἔκκινήματος καὶ τῆς δημιουργίας τῆς Ἑλλάδος.

Κύριοι, εἰς ἐκτελεσθέντα — δεῖτε δὲν εἶναι δυνατόν νὰ καταχρασθῶ περισσότερο τοῦ χρόνου σας —, τὰς γενικὰς γραμμὰς τῆς πολιτικῆς τῆς ἐκδομηχανισμοῦ, τὴν ὅποιαν θὰ ἀκολουθήσῃ ἡ Κυβέρνησις μας.

Θὰ μοῦ πῆτε, δεδαιώς, ὅτι διὰ νὰ ἀσκήσῃς πολιτικὴν πρέπει νὰ ἔχῃς ὄργανα, καὶ θὰ μοῦ ποῦν μερικοὶ, ὅσοι ἀναγγενοῦσιν ἐφημερίδας, αἱ ὅποια πρέπει νὰ κάρηται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν τὸν ἀντιπολιτευόμενον, ποὺ εἶναι τὸ Ὑπουργεῖον Βιομηχανίας, κύριε Ὑπουργέ τῆς Βιομηχανίας; Σας εἶ ἴδιος διακηρύξατε ὅτι δὲν ὑπάρχει, ὅτι ἀπλῶς εἶναι ἕνα συμβολαιογραφικόν ὅτι εἶναι ἕνα ἄντρον δασαρισμὸς τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας. Κύριοι, σκοπός, ποὺ ἤλθα εἰς τὸ Ὑπουργεῖον αὐτό, εἶναι νὰ τὸ δημιουργήσω. Καὶ ἂν ἡ Κυβέρνησις μὲ ἔστειλεν ἐκεῖ, μὲ ἔστειλεν ἀκριβῶς μὲ αὐτὴν τὴν ἀποστολήν.

Μὴ νομίζετε ὅτι μὲ τὴν προσπάθειαν τοῦ ποδάρου, μὲ τὰς ἐμπνεύσεις τῆς στιγμῆς, δυνάμεθα νὰ διεξαγάγομεν τὴν μάχην. Ἡ μάχη τῆς ἐκδομηχανισμοῦ θὰ διεξαχθῆ βάσει στρατηγικοῦ καὶ τακτικοῦ σχεδίου. Ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τακτικὸν καὶ στρατηγικὸν σχέδιον, αἱ προσπάθειαι μας θὰ χάσων, θὰ χάσωμεν τὸ λευφορεῖον, ὅσον καὶ ἂν κοπιᾶσομεν.

Ἐπισημαίνει βιομηχανία δὲν μποροῦν ν' ἀναπτυχθῶν, αὐτὴν τὴν στιγμήν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐνῶ ἄλλαι πρέπει νὰ δοθῆθωσιν διὰ νὰ ἀναπτυχθῶσιν. Αὐτὸ θὰ πῆ πρόγραμμα. Πρόγραμμα σημαίνει ἰεράρχησις τῶν προσπαθειῶν κατὰ τόπον καὶ χρόνον. Ἡ Κυβέρνησις εἶναι ἀποφασισμένη νὰ ἀκολουθήσῃ μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαδείας ὅλα τὰ συμπεράσματα καὶ τὴν πείραν τῶν Κρατῶν, ποὺ ἀσκοῦν πράγματι προγραμματισμένην οἰκονομικὴν πολιτικὴν.

Δέν θά σάς ἀναπτύξω λεπτομερείας τοῦ προγράμματος. Ἐπί τέλους πρέπει νά ὑπάρχουν καί μερικά μυστικά, ὅταν θά ἐμφανισθῶμεν εἰς τήν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων, διὰ νά ζητήσωμεν τήν φήφον τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς.

Ἄλλὰ θά τελειώσω μὲ τὸ ἐξῆς : Ἄπασχόλησις εἶναι τὸ πρόβλημά μου. Ἡ ἐκδιωμηχανίσις ἢ λύσις του. Διὰ νά κάρω διομηχανικὴν πολιτικὴν πρέπει νά δημιουργήσω τὴν ὑποδομὴν, διὰ νά μπορέσουν αἱ διομηχανία αὐριον νά ἀναπτυχθῶν καί νά πάρουν αὐτοὺς ποῦ δέν ἔχουν ἀπασχόλησιν. Ἄλλὰ ἂν περιμῆνοι ἔτσι θά μοῦ ἔχη φύγει ὁ πληθυσμός, ἢ ὅσοι μείνουν θά εἶναι τόσοι ἐχθροὶ τοῦ καθεστώτος, ποῦ δέν θά δυνάμεθα ἔχει τὴν συνεργασίαν των, ἀλλὰ ὅσοι καί τὴν ἀνοχὴν των νά ἀναμῆνωμεν. Πρέπει λοιπὸν νά κάρω ἕνα πρόγραμμα καταπειγούσης μορφῆς, ἀμέσου δράσεως.

Ἐπ' αὐτοῦ, νομίζω, ὅτι τὰ πράγματα εἶναι ξεκαθαρισμένα :

Ἄπασχόλησις. Νά μὴ φύγη ὁ πληθυσμός. Νά μὴ δηλητηριασθῇ ὁ πληθυσμός. Δύο εἶναι οἱ τομεῖς εἰς τοὺς ὁποίους θά στραφῶ, ἴδιαι αὐτοὶ εἶναι οἱ μόνοι ἱκανοὶ ἀμέσου ἀποδόσεως. Ὁ ἕνας εἶναι ὁ τομεὺς τῶν γεωργικῶν διομηχανιῶν, διότι, ἐάν ἡ διακίνησις, ἢ συντήρησις, ἢ ἐπιτεργασία τῶν γεωργικῶν προϊόντων καί ἡ παραγωγὴ λιπαρμάτων ἀναπτυχθῶν — καί δύνανται νά ἀναπτυχθῶν τάχιιστα —, τότε θά μπορέσω νά κρατήσω τὸν γεωργικὸν πληθυσμὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, μὲ ἕνα εἰσόδημα, τὸ ὅποιον μπορεῖ νά μὴ εἶναι ἰσοῦθος, ἀλλ' ἀνεκτόν, διὰ νά μείνουν ἐδῶ οἱ ἀγρόται, τὰ 4, 5 ἢ 10 χρόνια ποῦ μοῦ χρειάζονται μέχρις ὅτου ἀναπτυχθῇ ἡ ἄλλη, ἡ μεγάλη διομηχανία.

Καί ὁ δεύτερος τομεὺς εἶναι ἡ βιοτεχνία, κύριαι, καί ἡ μικρὰ διομηχανικὴ ἐπιχειρήσις. Οἱ βιοτέχναι θά σώσουν τὴν Ἑλλάδα εἰς αὐτὴν τὴν κρίσιμον μάχην καί οἱ μικροὶ ἐπιχειρηματῆαι. Δέν ὀποτιμῶ τὸν ρόλον τῶν μεγάλων. Ἄπαγε τῆς δλασφημίας!! Οἱ μεγάλοι ἐργάζονται διὰ τὸ μέλλον. Ἄλλ' αὐτὴν τὴν κρίσιμον στιγμήν, ἐκείνοι ποῦ θά δώσουν τὴν μάχην πραγματικῶς εἶναι αὐτὰ τὰ δύο σκέλη: ἡ γεωργικὴ διομηχανία καί ἡ βιοτεχνία—ἡ μικρὰ διομηχανικὴ ἐπιχειρήσις. Αὐταὶ μπεροῦν νά μᾶς ἀπασχολήσουν πληθυσμὸν καί πρὸς αὐτάς τὸ Κράτος πρέπει νά στρέψῃ, προετίσις, τὴν προσοχὴν του, ἔχει μὲ λόγους καί μὲ εὐχολόγια, ἀλλὰ μὲ συγκεκριμένα καί ἀπλὰ μέτρα πραγματικῆς βοηθείας.

Καί εἰς τὴν προσπάθειαν αὐτὴν πρέπει καί ὁ Ὑπουργὸς καί ἡ Κυβέρνησις, ἀλλὰ καί ὑμεῖς νά ἔχετε ὑπ' ὄφιν σας ἕνα πρᾶγμα: ὅτι τὸ μέγιστον μέρος τῆς προσοχῆς πρέπει νά στραφῇ πρὸς τὴν παραμεθόριον. Ἡ παραμεθόριος πρέπει νά εἶναι ἀπὸ ἐδῶ καί ἐμπρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἀμερίστου μας ἐνδιαφέροντος, ἐνὸς ἐνδιαφέροντος, μιᾶς στοργῆς ἀλλὰ καί ἀγωνίας, ὅσης οὐδεμίαν ἄλλην περίπτωσης ἐπιβάλλει. Διότι ἡ ἀιμορραγία ἢ πληθυσμακὴ εἰς τὴν παραμεθόριον

Έχει φθάσει την Έκταση Ήθνικο, πραγματικῶς, κινδύνου. Ὀρισμένοι νομοὶ κινδυνεύουν νὰ ἀλλοιωθοῦν φυλετικῶς. Τοὺς ξέρετε. Ἀλλὰ καὶ μερικὰ νησιά κινδυνεύουν νὰ ἀδαίσασουν. Καὶ ἡ φύσις δὲν ἀνέχεται κανά, θὰ πληρωθοῦν τὰ κανά ἀπὸ ἄλλους, ἐὰν δὲν ἀντιδράσωμεν ἱσχυαίως.

Κύριοι, ἐκλείθεσθε, διότι δὲν μοῦ ἐπιτρέπεται νὰ εἰσέλθω εἰς περισσοτέρως λεπτομερείας. Νομίζω ὅτι ἀπὸ ὅσα σὰς εἶπα, θὰ φύγετε ἀπὸ ἔδω μὲ τὴν ἀνησυχίαν τῆς ἀποστολῆς τῆς γενεᾶς μας. Δὲν σὰς παίρνω διὰ σαράφηδες. Δὲν σὰς παίρνω διὰ δεκαρολόγους. Σὰς παίρνω διὰ κοινωνικοὺς λειτουργοὺς. Ἐὰν δάξετε εἰς τὴν μετώπην τοῦ Ἐπιμελητηρίου «Παραγωγικαὶ Τάξεις» σημαίνει ὅτι δὲν θεωρεῖτε τοὺς ἑαυτοὺς σας ὡς ἀνθρώπους μὲ μόνην ἀποστολὴν τὸ οικονομικὸν ὄφελος. Ναί! Τὸ κέρδος ἡμιπνέει τὸν ἐπιχειρηματίαν καὶ ἡ ζημία τὸν τιμωρεῖ. Εἶμαι εὐδαίμων ὅτι θέλετε τὸ κέρδος καὶ ὅταν ἀποτύχετε θὰ βίλετε τὴν ζημίαν καὶ δὲν θὰ ἔρχεσθε εἰς τὸ Κράτος διὰ νὰ σὰς καλύπτῃ. Ἀλλὰ ἐγ' ὅσον τοποθετήσατε εἰς τὴν μετώπην τοῦ Ἐπιμελητηρίου σας: «Παραγωγικαὶ Τάξεις» σημαίνει ὅτι σὰς οἱ ἴδιοι ἀνεγνωρίζετε ὅτι εἰσθε κοινωνικοὶ λειτουργοί. Ἀπευθόνομαι, ἐπομένως, πρὸς τὰς παραγωγικὰς τάξεις, ὡς κοινωνικοὺς λειτουργοὺς. Καὶ θέτω πρὸ αὐτῶν ὡμά, τὸ πρόβλημα τῆς γενεᾶς μας, τὸ πρόβλημα τοῦ μέλλοντος τοῦ ἔθνους. Διὰ νὰ ποῦ τὰς μεγάλας αὐτὰς φράσεις, τὸ ἐσκέφθην πάρα πολύ. Ἀλλὰ, κάποτε πρέπει νὰ ὁμιλήσωμεν ἡμεῖς οἱ Ἕλληνας μεταξὺ μας, μὲ τὴν ὁμιλίαν τῆς εὐκρινείας, ἣν ἐπιβάλλει ἡ πραγματικότης. Ἐὰν δὲν ὁμιλήσωμεν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἀλλήλοεμπαιζόμεθα καὶ ἐνεργούμεν ὡς στρουθοκάμηλοι. Εἶμαι εὐδαίμων, εἶμαι ἀπολύτως πεπεισμένος, ὅτι ἡ γενεὰ μου δὲν εἶναι γενεὰ στρουθοκαμήλων. Ὅτι οἱ Ἕλληνες θὰ ἀκούσουν τὴν κἀμπάνα, τὴν φωνὴν τῆς μοίρας, καὶ θὰ φάνωθιν ἀντάξιοι τῆς ἀποστολῆς τῶν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν κρίσιμον στιγμὴν τῆς ἱστορίας μας.

Μὲ αὐτὴν τὴν πεποίθησιν, μὲ αὐτὴν τὴν αἰσιοδοξίαν, μὲ αὐτὴν τὴν ἀναμονὴν τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ θαύματος, σὰς ἐκφράζω καὶ πάλιν τὴν εὐγνωμοσύνην μου, διότι συνεκκεντρώθητε ἔδω νὰ μὲ ἀκούσατε, νὰ ἀκούσατε τὴν γραμμὴν τῆς νέας δημοκρατικῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Σὰς εὐχαριστῶ.

